

OPIS TRASY 42 RAJDU POWSTAŃCÓW 1863 ROKU
"ŚLADAMI ŁUKI BAKOWICZA"
22 KWIETNIA 2017 R.

START: Spotkanie na Placu Wojewódzkim w Sieradzu.
Sprawy organizacyjne.

Z Placu udajemy się autokarami do Brzeźnia.

Wg legendy, w Brzeźniu znajdował się św. Gaj, gdzie miały miejsce obrzędy pogańskie. Podczas jednego z takich misterii mieszkańcy ujrzeli na jednej z rosnących tu brzozy postać św. Idziego. Zrozumieli wtedy, iż tkwili dotąd w błędach pogaństwa, po czym przyjęli wiarę w Chrystusa. Od owej cudownej brzozy wieś przyjęła nazwę Brzeźnio.

Brzeźnio należało w XIII wieku do biskupa krakowskiego Iwona Odrowąża. Ten przekazał swoje dobra klasztorowi norbertanek, który dokonał w 1353 roku lokacji wsi na prawie niemieckim. O wsi pisał słynny kronikarz średniowieczny Jan Długosz.

Wieś Brzeźnio wymieniona jest również w „Księdze uposażeń” prymasa Polski Jana Łaskiego z I poł. XVI wieku. Znajdujemy tam informację, iż we wsi funkcjonowała szkoła parafialna, jedna z pięćdziesięciu w Polsce. Szkoła została reaktywowana w XVIII wieku po utworzeniu Komisji Edukacji Narodowej.

Na cmentarzu w Brzeźniu pochowany jest powstaniec styczniowy Jan Balcerowski oraz jego trzech nieznanych towarzyszy, którzy polegli w bitwie pod Nową Wsią w dniu 16 października 1863 roku. Ponadto, w rodzinnym grobowcu spoczywa zmarły w 1917 roku powstaniec Szczepan Kowalczyk, który brał udział w bitwie pod Parzymiechami.

Z Brzeźnia pochodził Adam Kowalczyk, dowódca słynnego Dywizjonu 303, który wstąpił się w bitwie powietrznej o Anglię.

W Brzeźniu znajduje się późnobarokowy kościół p.w. Św. Idziego z lat 1755-1761. Fundatorem świątyni był Kazimierz Bleszyński h. Suchekomnaty, właściciel Złoczewa. W kościele znajduje się marmurowe epitafium fundatora.

Do zabytków Brzeźnia zalicza się także dzwonnica z 1761 roku oraz klasycystyczną plebania, która powstała w roku 1802.

Brzeźnio jest stolicą gminy. Wójtem gminy Brzeźnio jest Pani Dorota Kubiak.

Spod kościoła w Brzeźniu udajemy się na miejscowy cmentarz, aby złożyć hołd Powstańcom Styczniowym.

Następnie przejeżdżamy autokarami do lasów Leśnictwa Pyszków, po czym pokonujemy trasę pieszą rajdu.

Leśnictwo Pyszków należy do Nadleśnictwa Złoczew. Nadleśnictwu przewodzi Nadleśniczy Pan Andrzej Kuchczyński. Leśnictwem Pyszków zawiaduje Leśniczy Pan Zbigniew Wzgarda.

W lasach pyszkowskich, pomiędzy wsiami Pyszków, Lipno i Szklana Huta znajduje się pomnik Powstańców Styczniowych, którzy polegli w potyczce z Rosjanami w dniu 12 lutego 1863 roku (niektóre źródła podają daty 15 i 16 lutego).

W lasach pyszkowskich stacjonował oddział powstańczy dowodzony przez Makarego Drohomireckiego. Miejsce postoju powstańców wskazał Rosjanom zdrajca, chłop Aleksander Rumowicz z kolonii Potok, który za donos na polskich patriotów otrzymał nagrodę w wysokości 25 rubli. Nieliczny oddział powstańców został otoczony przez ok. 500 żołnierzy wroga i doszczętnie rozbity. Część poległa na miejscu, a pozostali salwowali się ucieczką w kierunku Brzeźnia, lecz większość z nich dopadł kozacki pościg. W miejscu zwanym „poległe” znajduje się mogiła i pomnik powstańców, wśród których spoczywa dowódca oddziału Makary Drohomirecki. Oprócz niego w bratniej mogile leżą: ks. kapelan Kazimierz Jany, Aleksander Hauke (bratanek słynnego gen. Józefa Hauke-Bosaka walczącego w powstaniu styczniowym), malarz Pawłowski oraz nieznany powstaniec. W czerwcu 1863 roku członkowie Żandarmerii Narodowej, na rozkaz gen. Edmunda Taczanowskiego, powiesili zdrajcę Aleksandra Rumowicza.

ZAKOŃCZENIE RAJDU: Siedziba Leśnictwa Pyszków (w razie złej pogody – sala GOK i OSP w Brzeźniu).

Komandorem 42 Rajdu „Śladami Łuki Bakowicza” jest Witold Drozd, a zastępcą komandora – Przemysław Serweta. Nad całością przedsięwzięcia czuwa Zarząd Oddziału PTTK w Sieradzu na czele z Panią Prezes Wiesławą Sujecką.

Witold Drozd